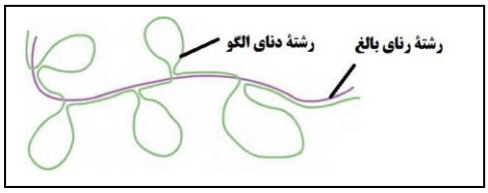
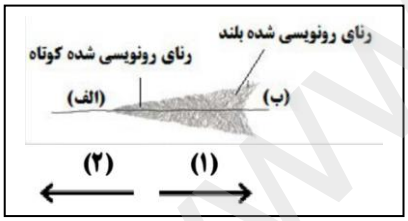
نام:	بسمه تعالی	تاریخ امتحان: 21/ 10 /1402
نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش	مدت پاسخگویی: 80 دقیقه
نام درس: زیست شناسی3	آموزش و پرورش خراسان شمالی	تعداد سوالات: 13 سوال تعداد صفحات:4
رشته تحصیلی: پایه دوازدهم تجربی	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد	طراح سؤال: اسدی
شماره کلاس: 01 - 02	دبیرستان شاهد نجابت	
	دی ماه 1402	

ردیف	"هیچ گاه برای رویشی دوباره دیر نیست."	بارم
1-	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف. باز شدن پیچ و تاب DNA و جداشدن هیستون ها از آن توسط آنزیم هلیکاز صورت می گیرد. ب. در تشکیل پیوند فسفودی استر، فسفات یک نوکلئوتید به گروه هیدروکسیل(OH) از قند مربوط به نوکلئوتید دیگر متصل می شود. ج. نوع نوکلئوتیدی که در فرایند همانندسازی و رونویسی، مقابل نوکلئوتید گوانین دار قرار می گیرد، یکسان است. د. به تعداد انواع رمزه ها، پادرمزه وجود دارد. ه. رشته مورد رونویسی یک ژن ممکن است با رشته مورد رونویسی ژن های دیگر یکسان یا متفاوت باشد. و. نوزادان مبتلا به بیماری فنیل کتونوری (PKU) در بدو تولد، علائم آشکاری ندارند. ز. در صورت رابطه بارزیت ناقص بین دو دگره (الل) یک صفت، فردی با ژن نمود (ژنوتیپ) ناخالص، صفت هیچ یک از دو دگره را به طور کامل نشان نمی دهد. ح. برای آنکه جمعیتی در حال تعادل باشد، لازم است آمیزش ها در آن غیرتصادفی باشد. ط. در نتیجه انتخاب طبیعی، تفاوت های فردی و گوناگونی جمعیت کاهش می یابد. ی. فراوانی دگره Hb^s در مناطقی که مالاریا شایع است، نشان می دهد شرایط محیط، تعیین کننده صفتی است که حفظ می شود.	2.5
2-	درهریک از جملات زیر عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب نمایید. الف. مولکول های دنایی که بازهای سیتوزین بیشتری دارند دارای پایداری (کمتری- بیشتری) هستند. ب. پروتئین ها از یک یا چند زنجیره بلند و (بدون شاخه – شاخه دار) از پلی پپتیدها ساخته شده اند. ج. در مرحله پایان ترجمه، آخرین رنای ناقل بدون آمینواسید، از جایگاه (E - P) خارج می شود. د. بازهای آلی نیتروژن دار که ساختار دو حلقه ای دارند را (پورین – پیریمیدین) می نامند. ه. دو ذرت با ژن نمودهای AABBcc و AaBBCc دارای رخ نمودهای (مشابه – متفاوت) هستند. و. پیدایش گیاهان چندلادی (پلی پلوئیدی)مثال خوبی از گونه زائی (دگرمیهنی - هم میهنی) است. ز. در تشکیل دوپار تیمین، دوتیمین مجاور در (دو رشته – یک رشته)ی یک مولکول دنا با هم پیوند تشکیل می دهند.	1.75

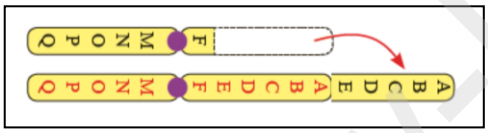
www-karnoon-ir

3-	جاهای خالی را با کلمات مناسب پرکنید: الف. بعضی آنزیم ها برای فعالیت به یون های فلزی مانند آهن، مس و یا موادآلی مثل ویتامین ها نیاز دارند که به این مواد ..... می گویند. ب. در رابطه دگره ای .....، اثر دگره ها همراه باهم ظاهر می شود. ج. مواد اولیه مصرفی در ترجمه، ..... هستند. د. در طرح همانندسازی ..... تشکیل پیوند فسفودی استر بین نوکلئوتیدهای قدیمی و جدید، قابل مشاهده است. ه. رمزه (کدون) آغاز هرگز وارد جایگاه ..... نمی شود. و. جهش در راه انداز یا افزاینده بر توالی پروتئین اثری نخواهد داشت بلکه بر ..... آن تأثیر می گذارد. ز. گیاهان چندلادی بر اثر خطای ..... ایجاد می شوند. ح. الل های فردی با ژنوتیپ AB (گروه خونی) مسئول ساخت دو نوع آنزیم برای افزودن دو نوع ..... متفاوت به غشای گلبول قرمز هستند. ط. در صورتی که در پدیده چلیپایی شدن(کراسینگ اور)، قطعات مبادله شده بین کروموزوم های همتا دارای ..... باشند، نوترکیبی و تنوع گامتی خواهیم داشت. ی. نوعی جهش جانشینی که در آن رمز یک آمینواسید به رمز دیگری برای همان آمینواسید تبدیل می شود، جهش ..... نام دارد.	2.5
4-	درباره نوکلئیک اسیدها به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف. قند موجود در ساختار دنا *(DNA)* سنگین تر است یا قند موجود در رنا *(RNA)* ؟ ب. برقراری چه پیوندی بین نوکلئوتیدهای دنا باعث می شود دو رشته دنا در موقع نیاز در بعضی نقاط از هم جدا شوند، بدون اینکه پایداری آن ها به هم بخورد؟ ج. دو نقش نوکلئوتیدها در واکنش های سوخت و سازی را بنویسید. د. چرا مواد سمی مانند سیانید و آرسنیک مانع فعالیت آنزیم می شود؟ ه. چرا قطر مولکول دنا در سراسر آن یکسان است؟ و. ویلکینز و فرانکلین با استفاده از مولکول های دنا تصاویری تهیه کردند. دو نتیجه حاصل از بررسی این تصاویر را بنویسید.	2
5-	درباره پروتئین ها به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف. برهم کنش های آب گریز بین کدام گروه های تشکیل دهنده آمینواسیدها، باعث تشکیل ساختار سوم پروتئین ها می شود؟ ب. پروتئینی که باعث استحکام بافت پیوندی زردپی و رباط می شود چه نام دارد؟ ج. تغیر PH محیط چگونه می تواند باعث تغییر شکل آنزیم شود؟ د. با توجه به تأثیر متفاوت دمای کم و زیاد روی آنزیم ها، از این ویژگی در آزمایشگاه ها چگونه می توان استفاده کرد؟ ه. در ساختار دوم پروتئین چه نوع پیوندهایی وجود دارند؟	1.75

www-kanoon-ir

-6	در رابطه با مولکول DNA (دنا) به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف. در مدل نردبان مارپیچ دنا، پله ها از چه مولکولی ساخته شده اند؟ ب. در همانندسازی دنا، اضافه شدن یک نوکلئوتید به انتهای رشته در حال تشکیل به چه چیزی بستگی دارد؟ ج. دنای سیتوپلاسمی جانوران در کدام قسمت یاخته وجود دارد؟ د. مزلسون و استال برای نشانه گذاری دنا از چه نوکلئوتیدهایی استفاده کردند؟ ه. به چه علت (یک مورد) در یوکاریوت ها، آغاز همانندسازی در چندین نقطه در هر فام تن(کروموزوم) انجام می شود؟	1.25
-7	a- باتوجه به شکل زیر به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف. حلقه ها، میانه (اینترون) هستند یا بیانه (اگزون)؟ ب. فرایند جداسازی و حذف بخش هایی از رنای اولیه و ساخته شدن رنای بالغ را چه می گویند؟ b- درمورد تنظیم بیان ژن مثبت و منفی در باکتری ها پاسخ دهید: الف. در چه صورتی فعال کننده به جایگاه خود متصل می شود؟ ب. محل اتصال رنا بسپاراز در تنظیم منفی را بنویسید.	1
-8	درباره ی پروتئین سازی به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف. کدام توالی از رنای ناقل(tRNA)، در اتصال آن به آمینواسید مناسب، مؤثر است؟ ب. کامل شدن ساختار رناتن(ریبوزوم) در کدام مرحله از فرایند ترجمه رخ می دهد؟ ج. پروتئین های ساخته شده در سیتوپلاسم که به شبکه آندوپلاسمی و دستگاه گلژی می روند چه سرنوشت هایی پیدا می کنند؟(دو مورد)	1
-9	درمورد رونویسی و ترجمه پاسخ دهید: a- در شکل مقابل: الف. کدام شماره (1 یا 2) جهت رونویسی از این ژن را نشان می دهد؟ ب. محل راه انداز این ژن کدام مورد است (الف یا ب)؟ b- هر یک از موارد زیر مربوط به تنظیم بیان ژن پیش از رونویسی است یا پس از رونویسی؟ الف. اتصال بعضی رناهای کوچک مکمل به رنای پیک ..... ب. تغییر در میزان فشردگی فام تن(کروموزوم) ..... c- باتوجه به توالی mRNA مقابل به سؤالات زیر پاسخ دهید. UUCCACCAUGUGUGCAUAACUU الف. قرار گرفتن توالی UAA در جایگاه A ریبوزوم، در کدام مرحله از مراحل فرایند ترجمه صورت می گیرد؟ ب. اگر این mRNA ترجمه شود، رشته پلی پپتید حاصل دارای چند آمینواسید می باشد؟ ج. مولکول tRNA دارای آنتی کدون ACA پس از، از دست دادن آمینواسید، از کدام جایگاه، ریبوزوم را ترک	2.25

www-kanoon-ir

	می کند؟ d- هریک از موارد زیر مربوط به کدام مرحله از فرایند ترجمه است؟ الف. در این مرحله فقط جایگاه P ریبوزوم، محل قرارگیری رنای ناقل دارای آمینواسید است. ب. در این مرحله پیوند پپتیدی تشکیل می شود.	
1.25	a- پدری با گروه خونی AB و مادری با گروه خونی B صاحب فرزندی با گروه خونی A شده اند. الف. ژنوتیپ مادر را بنویسید. ب. سایر رخ نمودهای(فنوتیپ های) فرزندان این خانواده را با رسم مربع پانت پیش بینی کنید. b- اگر زنی ناقل هموفیلی و ناقل فنیل کتونوری با مردی هموفیل و مبتلا به فنیل کتونوری ازدواج کند با مربع پانت نشان دهید که امکان دارد اولین فرزند آن ها دختری مبتلا به فنیل کتونوری و هموفیلی باشد؟	-10
0.75	توالی نوکلئوتیدی رشته الگوی یک ژن به صورت مقابل است: TACAAACCGTTCGATATT الف. اگر به جای نوکلئوتید T مشخص شده، نوکلئوتید A قرار گیرد، چه نوع جهش جانشینی رخ می دهد؟ ب. این جهش چه تأثیری بر محصول ژن خواهد داشت؟	-11
1	شکل روبرو چه نوع ناهنجاری ساختاری در فام تن ها را نشان می دهد؟ چرا؟ 	-12
1	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف. صفت در علم ژن شناسی: ب. جهش: ج. ساختارهای آنالوگ:	-13
20	«موفق باشید»	

www.kanoon-ir